

1/ΘΕΣΙΟ ΟΛΟΗΜΕΡΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ
ΚΙΒΕΡΙΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2015-2016

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

«ΣΤΟΝ ΚΗΠΟ ΤΩΝ ΕΣΠΕΡΙΔΩΝ»

ΝΗΠΙΑΓΩΓΟΙ:
ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΝΤΕΡΤΗ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:
ΝΗΠΙΑ: 9
ΠΡΟΝΗΠΙΑ: 8

ΚΙΒΕΡΙ 2016

I. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ - ΕΠΙΛΟΓΗ ΘΕΜΑΤΟΣ:

Στα πλαίσια των καινοτόμων προγραμμάτων και δράσεων που πραγματοποιούμε στο νηπιαγωγείο μας, υλοποιήσαμε το Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Αγωγής με τίτλο «ΣΤΟΝ ΚΗΠΟ ΤΩΝ ΕΣΠΕΡΙΔΩΝ...». Αφορμή αποτέλεσε η πορτοκαλιά του νηπιαγωγείου μας, η οποία βρίσκεται ακριβώς έξω από το παράθυρο και την οποία το Σεπτέμβρη, με την έναρξη του σχολικού έτους τη βρήκαμε ταλαιπωρημένη και διψασμένη από τους καλοκαιρινούς καύσωνες.

II. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Σκοπός του προγράμματος είναι τα παιδιά να μάθουν με βιωματικό και ενεργητικό τρόπο για την πορτοκαλιά, το πορτοκάλι, τα άλλα εσπεριδοειδή και τα προϊόντα τους. Να αποκτήσουν θετικές στάσεις και συνήθειες καθώς και μια ευρύτερη περιβαλλοντική συνείδηση.

III. ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ:

- Να μάθουν για την πορτοκαλιά, το πορτοκάλι και τα άλλα εσπεριδοειδή.
- Να μάθουν για τον τρόπο καλλιέργειας, την παραγωγή, τη συγκομιδή, τα προϊόντα και τη σημασία τους ως τοπικών προϊόντων της Αργολίδας και άλλων περιοχών της Ελλάδας.
- Να μάθουν για το κλίμα και τις καιρικές συνθήκες που επηρεάζουν τις καλλιέργειες.
- Να μάθουν για τη διατροφική τους αξία και να αποκτήσουν θετικές συνήθειες.
- Να μάθουν για την αλληλεξάρτηση μέλισσας-εσπεριδοειδών, για την επικοινωνία, την παραγωγή μελιού και τη διατροφική του αξία
- Να μάθουν για τη χρήση και τις επιπτώσεις των φυτοφαρμάκων στον άνθρωπο και τη φύση
- Να γνωρίσουν αυτά τα προϊόντα μέσα από την παράδοση, έθιμα, τραγούδια, μύθους, παραμύθια, ποίηση, λογοτεχνία, τέχνη κλπ
- Να οδηγούνται στη γνώση χρησιμοποιώντας τις δυνατότητες που τους δίνει η χρήση Η/Υ και το διαδίκτυο.
- Να καλλιεργήσουν το ομαδικό πνεύμα και τη συνεργασία.
- Να καλλιεργήσουν τη φαντασία και τις δημιουργικές τους ικανότητες.
- Να συγκεντρώνουν και να αξιοποιούν πληροφορίες
- Να γίνει άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία.

IV. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ:

- Διαθεματική και διεπιστημονική προσέγγιση.
- Καταιγισμός ιδεών.
- Διερεύνηση
- Ομαδο-συνεργατική διδασκαλία.
- Εκπαιδευτικές επισκέψεις στα πεδία.
 - Συνεργασία με γονείς, Κ.Π.Ε. Ν. Κίου, πρόγραμμα «Όταν σου λέω πορτοκάλι να βγαίνεις», Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου – Σχολή Καλών Τεχνών, Εθνικό Θεματικό Δίκτυο «τα τοπικά προϊόντα σε μια κοινωνία αειφορίας» Κ.Π.Ε. Κρεσσένων, και άλλους φορείς.

V. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ:

Το Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Αγωγής «ΣΤΟΝ ΚΗΠΟ ΤΩΝ ΕΣΠΕΡΙΔΩΝ...», αφορά την πορτοκαλιά και άλλα εσπεριδοειδή, την κοινωνική διάσταση και σημασία τους για τους ανθρώπους και τη σημασία τους ως τοπικών προϊόντων στη διαμόρφωση του περιβάλλοντος της περιοχής και στην οικονομική ανάπτυξη.

Όλες οι δραστηριότητες οργανώθηκαν διαθεματικά και διεπιστημονικά, από τα γνωστικά αντικείμενα του Δ.Ε.Π.Π.Σ. για το Νηπιαγωγείο: Γλώσσα, Μαθηματικά, Μελέτη Περιβάλλοντος (Φυσικές Επιστήμες, Βιολογία, Γεωγραφία, Ιστορία), Έννοιες Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής, Εικαστική Αγωγή (Δημιουργία και Έκφραση), Φυσική Αγωγή, Πληροφορική και Τ.Π.Ε.

➤ Συζήτηση, Καταιγισμός ιδεών:

Διερευνήσαμε τις γνώσεις των παιδιών για το θέμα, αφού ζώντας σε αγροτική περιοχή οι γονείς ή οι παππούδες τους έχουν πορτοκαλεώνες και άλλα εσπεριδοειδή όπως μανταρινιές, λεμονιές, νεραντζιές κα.

Στη συνέχεια συζητήσαμε τι θέλουν να μάθουν σχετικά με το θέμα και προέκυψαν τα εξής:

- Εκτός από την πορτοκαλιά και το πορτοκάλι, ποια είναι τα άλλα εσπεριδοειδή;
- Πώς από το χωράφι φτάνουν στο πιάτο μας ή στο ποτήρι μας;
- Πόσο σημαντικά είναι για εμάς, τις οικογένειές μας και την περιοχή μας;
- Αν είχε φωνή η πορτοκαλιά του νηπιαγωγείου μας τι θα μας έλεγε;
- Να ζητήσουμε από τους μεγαλύτερους πληροφορίες για το θέμα μας.

«ΣΤΟΝ ΚΗΠΟ ΤΩΝ ΕΣΠΕΡΙΔΩΝ»

➤ **Εννοιολογικός χάρτης:**

Έγινε ο διαχωρισμός σε ενότητες και η καταγραφή τους:

- Θέμα: «ΣΤΟΝ ΚΗΠΟ ΤΩΝ ΕΣΠΕΡΙΔΩΝ...»
- Η πορτοκαλιά και το πορτοκάλι
- Τα άλλα εσπεριδοειδή και τα προϊόντα τους
- Υγιεινή Διατροφή
- Επαγγέλματα που σχετίζονται με τα εσπεριδοειδή
- Μύθοι, θρύλοι, παραδόσεις, παραμύθια,
- λογοτεχνία, ποίηση
- μουσική, τραγούδια
- ζωγραφική, τέχνη για το πορτοκάλι, την πορτοκαλιά, τα άλλα εσπεριδοειδή.

Σχεδίαση εννοιολογικού χάρτη.

➤ **Συγκέντρωση πληροφοριών - δημιουργία γωνιάς:**

Συγκεντρώσαμε πληροφορίες σχετικές με το θέμα μας και διαμορφώσαμε γωνιά την οποία εμπλουτίσαμε όσο περισσότερο μπορούσαμε με εποπτικό υλικό καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς.

➤ Προγραμματισμένες Δραστηριότητες και Στόχοι σύμφωνα με τα Γνωστικά Αντικείμενα του Δ.Ε.Π.Σ. για το Νηπιαγωγείο:

- ΓΛΩΣΣΑ:

Προφορικός λόγος: Συμμετοχή σε συζητήσεις, εμπλουτισμός του προφορικού λόγου των παιδιών με σχετικό λεξιλόγιο. Τα παιδιά πήραν το ρόλο του ακροατή και του ομιλητή σε όλες τις δραστηριότητες.

Ανάγνωση: Ανάγνωση γραμμάτων, λέξεων σχετικών με το θέμα, μέσα σε κείμενα, σε οργανωμένες ή αυθόρμητες δραστηριότητες από τα παιδιά.

Ανάγνωση και επεξεργασία μύθων, παραμυθιών, ποιημάτων, παροιμιών, αινιγμάτων.

Παραμύθια: «Το πορτοκάλι και μια ηλιαχτίδα» Μ. Κοντολέων, «μελωδικό παραμύθι για το πορτοκάλι» (<http://taniamanesi-kourou.bligspot.gr/>), «Αχ Λένια μου, μικρή πορτοκαλένια μου» Κ.Π.Ε. Νέας Κίου, «Λάκης ο πορτοκαλάκης» Α. Μαστρομιχαλάκη-Μ. Βούκανου, «φον-Κουραμπιές εναντίον κόμη-Μελομακαρόνη», Κ. Χαρίτος, «Ο πρίγκιπας Λεμόνης και η όμορφη Κρεμμύδω», Γ. Σακελλαρίδης, «Η Πορτοκαλιά Ιστορία» Π. Παμπούδη.

Μυθολογία: «ο Ηρακλής και τα χρυσά μήλα των εσπερίδων»

Ποιήματα: «Πορτοκαλένια» Οδ. Ελύτης, «Μαργαρίτα Μαγιοπούλα» Ι.Καμπανέλης

Παροιμίες: «Έχει κι αλλού πορτοκαλιές που κάνουν πορτοκάλια»

Αινίγματα: «Φρούτο του χειμώνα, ζουμερό πολύ, χρυσαφένιο τόπι πάνω στο κλαδί» (το πορτοκάλι), «Σου ξινίζω τη γλωσσίτσα και γκριμάτσες όλο κάνεις, μα αν λείψω από τη σούπα νοστιμιά εσύ δεν θα 'χεις» (το λεμόνι) κλπ

Λεξιλόγιο: πορτοκαλέωνας, πορτοκαλιά, πορτοκάλι, εσπεριδοειδή, χυμοποιείο, σσκευαστήριο, επικονίαση, σύνθετες λέξεις κλπ

Δουλέψαμε με πίνακες αναφοράς.

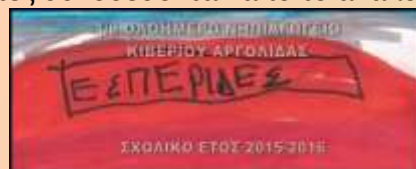
Γλωσσικά παιχνίδια τόσο προφορικά όσο και γραπτά.

Γραφή: Γραφή γραμμάτων και λέξεων σχετικών με το θέμα, με όποιον τρόπο μπορούν, σε οργανωμένες ή αυθόρμητες περιστάσεις, δημιουργία λέξεων με γράμματα από το «κουτί των γραμμάτων», όπως πορτοκάλι, πορτοκαλιά, λεμόνι, νεράντζι, εσπεριδοειδή κλπ.

Γραφή λέξεων στον Η/Υ, πληκτρολογώντας τα γράμματα στο πληκτρολόγιο.

Καταγράψαμε πληροφορίες, λέξεις που μας υπαγόρευαν τα παιδιά.

Ορισμένες δραστηριότητες συνοδεύονταν από το ανάλογο φύλλο εργασίας.

- Συμμετοχή στο 1ο Πανελλήνιο Συμπόσιο Για Τους Συγγραφείς Της Αργολίδας «Αργολίδα, Ο Τόπος Της Συν-Γραφής»:

Τα παιδιά δημιούργησαν το δικό τους παραμύθι για την πορτοκαλιά του νηπιαγωγείου μας καθώς και δυο ποιήματα με τα οποία το νηπιαγωγείο μας συμμετείχε στο 1^ο Πανελλήνιο Συμπόσιο Για Τους Συγγραφείς Της Αργολίδας «Αργολίδα, Ο Τόπος Της Συν-Γραφής».

Το νηπιαγωγείο μας συμμετείχε σε έκθεση των παραμυθιών και των ποιημάτων των σχολείων που συμμετείχαν στο Συμπόσιο και έγινε στο Ναύπλιο στο Πάρκο Κολοκοτρώνη στις 3/4/2016. Εκθέσαμε σε θεματικό περίπτερο που δημιουργήσαμε το παραμύθι «Η ΛΙΤΣΑ Η ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΤΣΑ ΚΑΙ ΤΟ ΞΩΤΙΚΟ ΤΗΣ ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΑΣ» και τα δυο ποιήματα, συνοδευόμενα από κατασκευές και ζωγραφιές των παιδιών.

Επίσης συμμετείχαμε στην τελική παρουσίαση που έγινε στο Βουλευτικό του Ναυπλίου στις 18/4/2016.

Το παραμύθι «Η ΛΙΤΣΑ Η ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΤΣΑ ΚΑΙ ΤΟ ΞΩΤΙΚΟ ΤΗΣ ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΑΣ», καθώς και τα δυο ποιήματα μπορείτε να τα βρείτε δημοσιευμένα εδώ:

«ΣΤΟΝ ΚΗΠΟ ΤΩΝ ΕΣΠΕΡΙΔΩΝ»

- **ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ:**

Γεωμετρικά σχήματα: ο κύκλος, το οβάλ

Γεωμετρικά στερεά: η σφαίρα

Λογικομαθηματικές και χωροχρονικές έννοιες: πάνω-κάτω, μέσα-έξω, δίπλα, ανάμεσα, ψηλά-χαμηλά, μακριά-κοντά, χοντρό-λεπτό, στενό-φαρδύ, πρώτο-μεσαίο-τελευταίο, λίγο-πολύ, ολόκληρο-μισό, τόσα-όσα, πριν-μετά κλπ.

Τα παιδιά συνέκριναν, ταξινόμησαν, ομαδοποίησαν (χρώμα, μέγεθος, μήκος, είδος κλπ). Μέτρησαν και αρίθμησαν με διάφορες αφορμές. Ασχοληθήκαμε με ποσότητες, συγκρίναμε, κάναμε εκτιμήσεις.

Τα παιδιά ερεύνησαν και προσπάθησαν να επιλύσουν ανοιχτές προβληματικές καταστάσεις που τέθηκαν για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων και την ενίσχυση της λογικο-μαθηματικής τους σκέψης.

Αξιοποιήσαμε σε κάθε ευκαιρία την τεχνολογία.

Οι δραστηριότητες συνοδεύονταν από το ανάλογο φύλλο εργασίας όταν αυτό κρίνόταν σκόπιμο και απαραίτητο

- ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ:

Αναπτύξαμε δραστηριότητες ώστε τα παιδιά να αντιληφθούν την αλληλεπίδραση του περιβάλλοντος με τις δραστηριότητες του ανθρώπου, καθώς και πώς επηρεάζονται οι καλλιέργειες και η παραγωγή των προϊόντων από τις καιρικές συνθήκες. Να αναγνωρίζουν τη σχέση της επιστήμης με την καθημερινή ζωή, να αναγνωρίζουν τη χρησιμότητα απλών μηχανών και επινοήσεων για την καλλιέργεια, τη συγκομιδή, την παραγωγή, την επεξεργασία των προϊόντων αυτών. Να αναπτύξουν τη γλώσσα και την επικοινωνία και να αξιοποιήσουμε την τεχνολογία. Επίσης μέσα από τις δραστηριότητες να εξοικειωθούν με βασικές ερευνητικές διαδικασίες. Μάθαμε για την ανάπτυξη και παραγωγή των προϊόντων αυτών ως τοπικών της Αργολίδας και πως αυτά επηρεάζουν τη ζωή των ανθρώπων που τα παράγουν και τα καταναλώνουν.

- > **Φυσικές Επιστήμες:** Μέσα από τις δραστηριότητες θέλαμε τα παιδιά να αρχίσουν να κατανοούν τη σημασία της παρατήρησης, των πειραμάτων και της περιγραφής για τη μελέτη υλικών και φαινομένων. Επίσης να κατανοήσουν κατά το δυνατό τη δομή και τις ιδιότητες των υλικών. Κάναμε πειράματα Κάναμε παρατηρήσεις και συγκεντρώσαμε πληροφορίες. Εκτελέσαμε συνταγές μαγειρικής συνδυάζοντας υλικά και φτιάξαμε κέικ πορτοκαλιού και πορτοκαλο-κούλουρα. Στύψαμε πορτοκάλια για να πιούμε πορτοκαλάδα, επίσης στύψαμε λεμόνια και ακολουθήσαμε τη συνταγή μιας γιαγιάς για να φτιάξουμε λεμονάδα με μέλι.
- > **Βιολογία:** Επιδιώξαμε να διευρύνουν τις γνώσεις τους για τους φυτικούς οργανισμούς. Συγκεντρώσαμε πληροφορίες για όλα τα εσπεριδοειδή. Παρατηρήσαμε την πορτοκαλιά και τη μικρή νεραντζιά του νηπιαγωγείου επίσης τα παιδιά παρατήρησαν και περιέγραψαν κλαδιά και φύλλα εσπεριδοειδών και των φρούτων τους πορτοκάλι, λεμόνι, νεράντζι, γκρέιπ-φρουτ, περγαμόντο, φράπα (χρώμα, άρωμα, μέγεθος). Την άνοιξη, παρατηρήσαμε την ανθοφορία της πορτοκαλιάς και της νεραντζούλας μας. Μυρίσαμε το άρωμά τους και μιλήσαμε για την επικοινωνία. Παρατηρήσαμε από πολύ κοντά αυτή τη διαδικασία από το παράθυρο του νηπιαγωγείου, στην πορτοκαλιά που βρίσκεται ακριβώς έξω. Δοκιμάσαμε μέλι πορτοκαλιάς και μιλήσαμε για την διατροφική του αξία.

«ΣΤΟΝ ΚΗΠΟ ΤΩΝ ΕΣΠΕΡΙΔΩΝ»

- > **ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ:** Θέλαμε τα παιδιά να μάθουν να περιγράφουν τις μεταβολές του καιρού και τα μετεωρολογικά φαινόμενα. Στο γεωφυσικό χάρτη της Ελλάδας εντοπίσαμε περιοχές της χώρας μας που καλλιεργούνται και παράγονται πορτοκάλια και άλλα εσπεριδοειδή. Στην Υδρόγειο Σφαίρα και στον παγκόσμιο χάρτη εντοπίσαμε τη χώρα μας, καθώς και άλλες ηπείρους και χώρες που ευδοκιμούν και καλλιεργούνται τα εσπεριδοειδή. Φέραμε μπουκάλια και κουτιά χυμών πορτοκαλιού με ετικέτες και ψάχνουμε στο χάρτη τις περιοχές προέλευσης. Πληροφορίες αντλήσαμε από το διαδίκτυο και είδαμε χάρτες με τις περιοχές που καλλιεργούνται τα εσπεριδοειδή.

- > **ΙΣΤΟΡΙΑ:** Επιδιώξαμε να αντιληφθούν τα παιδιά τη χρονική ακολουθία γεγονότων και να αναπτύσσουν ενδιαφέρον για ιστορικά γεγονότα, προβλήματα και διλήμματα ανθρώπων διαφορετικών εποχών, πού και πώς καλλιεργούσαν παρήγαγαν και αποθήκευαν αυτά τα προϊόντα, τα μέσα που χρησιμοποιούσαν, καθώς και το πώς παρουσιάζεται η ιστορία και ο πολιτισμός μέσα από τις λαϊκές παραδόσεις.
Ιστορική αναφορά: τι γινόταν παλιά και τι γίνεται σήμερα
Αντλήσαμε χρήσιμες και ενδιαφέρουσες πληροφορίες από το διαδίκτυο και από έντυπο εκπαιδευτικό υλικό του Κ.Π.Ε. Νέας Κίου «Όταν σου λέω πορτοκάλι να βγαίνεις, τα φρούτα των εσπερίδων

- ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ:

Μέσα από τις δραστηριότητες επιδιώξαμε την ανάπτυξη της αυτο-εκτίμησής τους και ικανοτήτων συνεργασίας με τη συμμετοχή τους σε συλλογικές δραστηριότητες. Να συνειδητοποιήσουν τη μοναδικότητα αλλά και τις ομοιότητές τους με τα άλλα παιδιά και να σέβονται τη διαφορετικότητα. Επίσης να είναι ικανά να περιγράφουν το άμεσο περιβάλλον τους και να γνωρίζουν τις διαφορές με τα ευρύτερα περιβάλλοντα.

«ΣΤΟΝ ΚΗΠΟ ΤΩΝ ΕΣΠΕΡΙΔΩΝ»

- ΕΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ:

Φέραμε σε επαφή τα παιδιά με έργα τέχνης και διαφορετικές τεχνικές, σχετικά με το θέμα μας. Γνωριμία με παραστάσεις σε αρχαία αγγεία, ψηφιδωτά, αγάλματα που απεικονίζουν τον Ηρακλή στον κήπο των Εσπερίδων κλπ

Γνωριμία με έργα μεγάλων ζωγράφων: «Νεκρή φύση με πορτοκάλια και λεμόνια» Ρενουάρ, «Πορτοκάλια» Μποτερο, “Branch of Orange Bearing Fruit” Claude Monet, “Girl Holding Lemons” William-Adolphe Bouguereau κλπ

Χρώματα βασικά και συμπληρωματικά, κόκκινο και κίτρινο φτιάχνουν το πορτοκαλί, κίτρινο και μπλε φτιάχνουν το πράσινο.

Θέλαμε να κατανοήσουν την τέχνη ως μέσο έκφρασης. Πειραματίστηκαν, εξοικειώθηκαν και εξασκήθηκαν με διαφορετικά υλικά και τεχνικές και τα παροτρύναμε να παράγουν έργα σχετικά με το θέμα μας, με ζωγραφική, χαρτοκοπτική, κολάζ πλαστελίνη, στένσιλ, τυπώματα, συνδυασμούς τεχνικών και υλικών. Κάναμε διάφορες κατασκευές σχετικές με το θέμα μας με ποικίλλα υλικά χάρτινα πιάτα, τέμπερες, νερομπογιές, πηλό κα. Επιδιώξαμε την καλλιέργεια της καλαισθησίας. να εκφράσουν συναισθήματα μέσα από την τέχνη και τη δημιουργία και την απόκτηση δεξιοτήτων.

- ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ:

Ακούσαμε, επεξεργαστήκαμε και δραματοποιήσαμε τραγούδια, παραδοσιακά και όχι μόνο, μουσικά έργα τέχνης και συνθέσεις. Χρησιμοποιήσαμε μουσικά όργανα, παίξαμε μουσικοκινητικά παιχνίδια. Ακούσαμε και αναγνωρίσαμε ήχους από φυσικά φαινόμενα κλπ, με παιδαγωγικό υλικό που βρήκαμε στο διαδίκτυο.

Τραγούδια:,

«Λυγαριά πορτοκαλιά» παραδοσιακό

«Έπιασε πάλι το χορό τ' όμορφο πορτοκάλι» παραδοσιακό

«Λεμονάκι μυρωδάτο» παραδοσιακό

«Κοντούλα λεμονιά» παραδοσιακό

«Κάτω στο γιαλό» παραδοσιακό

«Μαργαρίτα Μαγιοπούλα» Μίκης Θεοδωράκης

- ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΑΓΩΓΗ:

Δραματοποιήσεις παραμυθιών, ποιημάτων, τραγουδιών, σχετικών με το θέμα μας.

Κουκλοθέατρο: δημιουργήσαμε κούκλες και δραματοποιήσαμε παραμύθια μέσα από το κουκλοθέατρο.

Μεταμφιέσεις: τα παιδιά μεταμφιέστηκαν σε πορτοκαλιές, πορτοκάλια, ήρωες της μυθολογίας και των παραμυθιών που διαβάσαμε κλπ.

Επίσης έγιναν αυτοσχεδιασμοί, παντομίμα με κινήσεις, τη στάση του σώματος κλπ.

Ενθαρρύνουμε τα παιδιά να εκφράσουν συναισθήματα με διάφορους εκφραστικούς τρόπους, όπως γκριμάτσες, κινήσεις κλπ.

«ΣΤΟΝ ΚΗΠΟ ΤΩΝ ΕΣΠΕΡΙΔΩΝ»

- ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ:

Επιδιώξαμε την ανάπτυξη θετικών στάσεων και ηθικών αξιών, την ανάπτυξη της κινητικότητας και της φυσικής δραστηριότητας καθώς και του αισθησιο-κινητικού συντονισμού των νηπίων μέσα από παιχνίδια. Επίσης να αποκτήσουν βασικές κινητικές δεξιότητες όταν παίζουν και χρησιμοποιούν μπάλες, στεφάνια κλπ. Μουσικο-κινητικά παιχνίδια.

Παιχνίδι: «Όταν σου λέω πορτοκάλι να βγαίνεις»

- ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ:

Θέλαμε να εξοικειωθούν τα παιδιά με τις βασικές συσκευές και λειτουργίες του ηλεκτρονικού υπολογιστή, να κατανοήσουν την αξία του ως εργαλείου αναζήτησης πληροφοριών, ως εποπτικού μέσου και υποβοηθητικού εργαλείου στην απόκτηση, αποθήκευση, προβολή και χρήση πληροφοριών. Επίσης την απόκτηση δεξιοτήτων σχετικών με τη χρήση του ποντικιού, του πληκτρολογίου, και διαφόρων λογισμικών παιδαγωγικού περιεχομένου καθώς και να μάθουν την ορθή χρήση του μηχανήματος και βασικούς κανόνες ασφάλειας και προφύλαξης.

Επισκεφτήκαμε το διαδίκτυο, αντλήσαμε πολλές πληροφορίες από εκεί, παρακολουθήσαμε μικρά βίντεο και παρουσιάσεις. Πληκτρολογήσαμε διάφορες λέξεις, σχετικές με το θέμα μας. Χρήση κατάλληλων λογισμικών και εκπαιδευτικού ψηφιακού υλικού. Ζωγραφική με κατάλληλα λογισμικά.

➤ Επισκέψεις:

- Επίσκεψη στο Κ.Π.Ε. Νέας Κίου για το πρόγραμμα «Όταν σου λέω πορτοκάλι να βγαίνεις»

- Επίσκεψη στον Γεωργικό Οργανισμό «ΔΗΜΗΤΡΑ» στη Νέα Κίο και ενημέρωση από γεωπόνο

- Επίσκεψη στην αγροτική βιομηχανία «ΕΣΠΕΡΙΔΕΣ», της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Αργολίδας

«ΣΤΟΝ ΚΗΠΟ ΤΩΝ ΕΣΠΕΡΙΔΩΝ»

- Επίσκεψη σε φυτώριο όπου είδαμε πως φυτεύονται οι σπόροι-κουκούτσια σε κουπάκια, πως αναπτύσσονται και μπολιάζονται τα δενδρύλλια πορτοκαλιάς και άλλων εσπεριδοειδών.

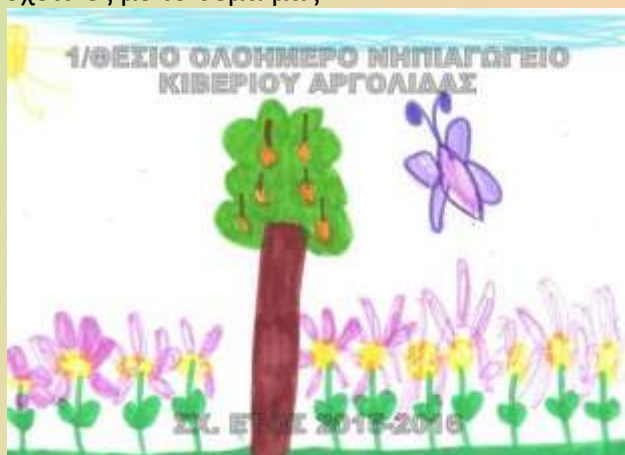
«ΣΤΟΝ ΚΗΠΟ ΤΩΝ ΕΣΠΕΡΙΔΩΝ»

➤ **Αυθόρμητες δραστηριότητες:**

Τα παιδιά πολλές φορές παίζοντας στις γωνιές του νηπιαγωγείου ή στην αυλή ενέτασαν στο αυθόρμητο παιχνίδι τους στοιχεία, γνώσεις, εμπειρίες από το πρόγραμμά μας και έδειχναν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την πορτοκαλιά και τη νεραντζούλα της αυλής του νηπιαγωγείου.

- στην αυλή ή στη γωνιά της μουσικής τραγουδούσαν και χόρευαν τραγούδια για το πορτοκάλι

- στα τραπεζάκια δημιουργούσαν ζωγραφιές και κατασκευές με χαρτόνια ή πλαστελίνη σχετικές με το θέμα μας

- στη γωνιά της πορτοκαλιάς παρατηρούσαν εικόνες, πίνακες αναφοράς, έργα τέχνης που είχαμε αναρτήσει, ξεφύλλιζαν τα βιβλία, ανέτρεχαν στις πληροφορίες που είχαμε συγκεντρώσει

- στη γωνιά του οικοδομικού υλικού έφτιαχναν εργοστάσιο χυμοποιίας όπως αυτό που επισκεφτήκαμε

- στις εκπαιδευτικές επισκέψεις που κάναμε τα παιδιά πολλές φορές παρατηρούσαν αν υπήρχαν πορτοκαλιές ή άλλα εσπεριδοειδή τόσο στη διαδρομή όσο και στο χώρο που επισκεπτόμασταν

VI. ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ

Στο νηπιαγωγείο μας κάναμε προσπάθεια ευαισθητοποίησης των παιδιών πάνω σε περιβαλλοντικά ζητήματα. Παράλληλα και σε συμφωνία με το Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Αγωγής, ενταχτήκαμε στο Εθνικό Θεματικό Δίκτυο του Κ.Π.Ε. Κρεστένων για τα «Τοπικά Προϊόντα». Επίσης πραγματοποιήσαμε τη Δράση «Πρασινίζω την αυλή του σχολείου μου» και υλοποιήσαμε το Πρόγραμμα πολιτιστικών Θεμάτων «Ένα μύθο θα σας πω».

Θελήσαμε να συνδέσουμε μεταξύ τους όλα αυτά τα προγράμματα και τις δράσεις και προσπαθήσαμε να περάσουμε στα παιδιά το μήνυμα ότι όλα όσα αφορούν το περιβάλλον, είτε θετικά, είτε αρνητικά, είναι αλληλένδετα έχουν μια συνέχεια και επηρεάζουν άμεσα τη ζωή μας, την καθημερινότητά μας, την υγεία μας και τον πολιτισμό μας.

→ Πρόγραμμα Αγωγής Υγείας: «ΓΝΩΡΙΖΩ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΝΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ»

Μια από τις δραστηριότητες του προγράμματος ήταν η Ομαδικότητα για το λόγο αυτό δημιουργούμε το δέντρο της ομάδας:

- Παίρνουμε ένα μεγάλο ξερό κλαδί από δέντρο και το στηρίζουμε σε μια γλάστρα. Κάθε παιδί κόβει και χρωματίζει ένα φύλλο στο οποίο γράφει το όνομά του και το κρεμά στο δέντρο. Η ομάδα, μετά από συζήτηση, αποφάσισε να ονομάσει το δέντρο «Λίτσα η Πορτοκαλίτσα».
- Τα παιδιά φτιάχνουν μπαλάκια-πορτοκαλάκια από χαρτί γκοφρέ και τα τοποθετούν σε ένα καλαθάκι δίπλα στο δέντρο. Κάθε φορά που η ομάδα κάνει κάτι θετικό που προάγει την ομαδικότητα και την αλληλεγγύη της ομάδας, τότε το δέντρο αποκτά ένα φρούτο που το κρεμάμε με ένα σχοινάκι.
- Κάνουμε τα βαφτίσια της ομάδας μας. Η ομάδα, μετά από συζήτηση, αποφάσισε το όνομα της να είναι «τα ζουμερά πορτοκάλια» μετά από συνδυασμό ονομάτων που επέλεξαν και πρότειναν τα ίδια τα παιδιά.

«ΣΤΟΝ ΚΗΠΟ ΤΩΝ ΕΣΠΕΡΙΔΩΝ»

→ **Δράση: «Πρασινίζω την αυλή του σχολείου μου»:**

Πραγματοποιήσαμε τη Δράση «Πρασινίζω την αυλή του σχολείου μου», ώστε τα παιδιά, με βιωματικό τρόπο να μάθουν για τα φυτά, τη σημασία του νερού και του ήλιου στην ανάπτυξή τους, τη σημασία τους στην ισορροπία του περιβάλλοντος, για τις καλλιέργειες, τον τρόπο που τις φροντίζουμε, πώς επηρεάζονται από τις καιρικές μεταβολές. Έτσι φυτέψαμε διάφορα φυτά μαζί με τα παιδιά, σπείραμε διάφορους σπόρους. Επίσης φυτέψαμε πορτοκαλιές και άλλα εσπεριδοειδή. Αρωγοί στο έργο μας στάθηκαν οι γονείς των παιδιών.

VII. ΒΑΣΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Με τη βοήθεια του εποπτικού υλικού που συγκεντρώσαμε, καθώς επίσης και με τη βοήθεια του διαδικτύου και των επισκέψεων που πραγματοποιήσαμε, μάθαμε πολλά για την πορτοκαλιά, το πορτοκάλι, τα εσπεριδοειδή, τα προϊόντα τους και τη σημασία τους.

Ο τρόπος που προσεγγίσαμε το θέμα και όλα τα εμπλεκόμενα μέσα και οι φορείς βοήθησαν πολύ σε αυτό. Οι εκπαιδευτικοί αξιοποίησαν στο έπακρο τους καινοτόμους τρόπους διδασκαλίας και διδακτικής προσέγγισης καθώς και την ευελιξία στη διδακτική πράξη. Προσπάθησαν να λειτουργήσουν με τέτοιο τρόπο ώστε η εφαρμογή της δράσης να έχει ενδιαφέρον, τα παιδιά να εμπλακούν οικειοθελώς, ενεργητικά στη μαθησιακή διαδικασία και να ευαισθητοποιηθούν πάνω σε περιβαλλοντικά ζητήματα, τα οποία έχουν και άλλες προεκτάσεις τόσο στην υγεία, όσο και στην κοινωνία, την οικονομία κλπ.

Τα παιδιά, μέσα από την ανάπτυξη του περιβαλλοντικού προγράμματος οδηγήθηκαν στη γνώση και τη μάθηση με τρόπο ενεργητικό και βιωματικό. Έμαθαν πως η γνώση και η μάθηση είναι μια αμφίδρομη διαδικασία που απαιτεί τη συμμετοχή όλων. Επίσης τα παιδιά έμαθαν να εμπλέκονται στην μαθησιακή διαδικασία, να συλλέγουν πληροφορίες από διάφορες πηγές, να τις αξιολογούν, να τις αξιοποιούν, να τις επαληθεύουν μέσω του πειραματισμού.

Η χρήση του διαδικτύου και του Η/Υ έφερε τα παιδιά σε επαφή με τη τεχνολογία και τις δυνατότητες που παρέχει σε όλους τους τομείς της ζωής μας, καθώς διευκολύνει πολύ το έργο και μας ανοίγει νέους δρόμους, με την επισήμανση να γίνεται σωστή χρήση του μέσου. Οι εικαστικές τεχνικές που χρησιμοποιήσαμε όπως κατασκευές, ζωγραφική, έργα μεγάλων ζωγράφων, τεχνικές ζωγραφικής, μακέτες, χρήση διαφόρων υλικών καθώς και οι εκφραστικές τεχνικές, όπως το θεατρικό παιχνίδι, το κουκλοθέατρο, η μουσική, οδήγησαν στην αισθητική ανάπτυξη και καλλιέργεια των παιδιών.

Το άνοιγμα του σχολείου προς την κοινωνία μας βοήθησε να βγούμε από το μικρόκοσμο του νηπιαγωγείου και να δούμε πώς αυτά που μαθαίνουμε στο σχολείο έχουν πρακτική εφαρμογή στην κοινωνία και πώς συνεργαζόμενοι με διάφορους φορείς μπορούμε να έχουμε ένα καλό αποτέλεσμα. Τα παιδιά κατανόησαν ότι ο καθένας από εμάς, ανεξαρτήτως ηλικίας ή φύλου, με τις πράξεις του, τον τρόπο ζωής του, τις συνήθειές του, μπορεί να επηρεάσει και να συμβάλει σε ένα καλύτερο περιβάλλον, σε μια καλύτερη κοινωνία, σε ένα καλύτερο μέλλον, με το να αποκτήσει θετικές στάσεις και συνήθειες.

VIII ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ – ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμά μας παρουσιάστηκε

- στην γιορτή λήξης του σχολικού έτους
- συμμετοχή και παρουσίαση στο 1^ο Πανελλήνιο Συμπόσιο Για Τους Συγγραφείς Της Αργολίδας «Αργολίδα, Ο Τόπος Της Συν-Γραφής», ενός παραμυθιού και δυο ποιημάτων, εμπνευσμένων από το Περιβαλλοντικό μας Πρόγραμμα
- δημοσιοποίηση του παραμυθιού και των δυο ποιημάτων στην ιστοσελίδα του Κ.Π.Ε. Νέας Κίου
- δημοσιοποίηση του προγράμματος στην ιστοσελίδα του Εθνικού Θεματικού Δικτύου «τα τοπικά προϊόντα σε μια κοινωνία αειφορίας», του Κ.Π.Ε. Κρεστένων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Υ.Π.Ε.Π.Θ. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (2006), *Οδηγός Νηπιαγωγού, Εκπαιδευτικοί Σχεδιασμοί Δημιουργικά Περιβάλλοντα Μάθησης*, ΟΕΔΒΑ
- Υ.Π.Ε.Π.Θ., Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (2003), *Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών για το Νηπιαγωγείο (Δ.Ε.Π.Π.Σ.)*, Αθήνα.
- Χρυσ αφίδης, Κ. (2009), *Διαθεματική προσέγγιση της γνώσης*, Δίπτυχο, Αθήνα
- Ματσαγγούρας, Η. (2000), *Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και μάθηση*, εκδ. Γρηγόρης, Αθήνα
- Ματσαγγούρας, Η. (2002), *Η Διαθεματικότητα στη Σχολική Γνώση*, εκδ. Γρηγόρης
- Περιοδικό Σύγχρονο Νηπιαγωγείο, εκδ. Δίπτυχο, Αθήνα.
- Περιοδικό Δημιουργικό Εργαστήρι, εκδ. Δίπτυχο, Αθήνα.
- Κάντζου, Ν. - Θεοδωράκη, Μ., *Καθημερινές Διαθεματικές Δραστηριότητες για το Νηπιαγωγείο*, Εκδόσεις Δίπτυχο.
- Ρουγγέρη, Κ. (2004), *Ηρακλής, ο ιδρυτής των Ολυμπιακών Αγώνων*, εκδ. Α. Α. Λιβάνη, Αθήνα
- Μαστρομιχαλάκη, Α. - Βούκανου, Μ. (2007), *Παιχνιδομαγειρέματα*, εκδ. ΑΚΡΙΤΑΣ-ΠΑΙΔΙΚΑ,
- Χαρίτος, Κ., *Φον-Κουραμπιές εναντίον κόμη-Μελομακαρόνη*, Εκδ. ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ
- Κοντολέων, Μ., *Το πορτοκάλι και μια ηλιαχτίδα*, Ανθολόγιο Λογοτεχνικών κειμένων Γ' & Δ' Δημοτικού, ΟΕΔΒ
- Παμπούδη, Π., *Η Πορτοκαλί Ιστορία*, σειρά: Ιστορίες για γέλια και για χρώματα Εκδ. Ροές
- Ελύτης, Οδ., *Πορτοκαλένια, Ήλιος ο Πρώτος*, 1943
- Καμπανέλης, Ι., *Μαργαρίτα Μαγιοπούλα*
- Κ.Π.Ε. Νέας Κίου, *Όταν σου λέω πορτοκάλι να βγαίνεις, τα φρούτα των Εσπερίδων*, εκπαιδευτικό υλικό, 2009-2010, τυπογραφείο "ΙΚΟΝΑ"
- Κ.Π.Ε. Νέας Κίου, *Αχ Λένια μου, μικρή πορτοκαλένια μου*, τυπογραφείο "ΙΚΟΝΑ"
- Διαδίκτυο
- <http://dreamkindergarden.blogspot.gr/>
- <http://taniamanesi-kourou.blogspot.gr/>